

Vi Resenärer

ISSN 2002-3103

På resenärens sida sedan 1993

2022-02-09 Nr 4

Är detta ett minne blott?

I dag öppnas framdörrarna på lokalbussarna. Blir stängningen ett minne blott eller kommer en repris?

Foto: Vi Resenärer

På insidorna

Ökat stöd till inrikesflyget.
SL levererar över förväntan.
Inrikesflyget ser ljuset i tunneln.
”Mina tåg” ersätter inte högtalarutropen.
En följd av att tryckta tidtabeller försvunnit.
Kollektivtrafikens marknadsandel på väg ned.
Så blir det enklare att få störningsinformation.

Kollektivtrafikens marknadsandel sjönk under 2021 till 20 %. Det visar en aktuell rapport från Svensk Kollektivtrafik.

Foto: Vi Resenärer

Många parametrar går åt fel håll!

Svensk Kollektivtrafik pressinfo 2022-02-03. Resultaten i årsrapporten visar tydliga spår av pandemin, bland annat vad gäller kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet. Det är fortsatt lägre än innan pandemin (20 procent) eftersom resenärerna uppmanats att inte resa med kollektivtrafiken och undvika trängsel. Region Stockholm har landets högsta marknadsandel. Det är framför allt de resenärer som växlar mellan bil och kollektivtrafik som avstått från att resa med kollektivtrafiken de senaste två åren.

- Vi ser att de viktigaste drivkrafterna för att öka resandet i kollektivtrafiken är att medborgarna upplever att kollektivtrafiken är användbar för de flesta resor de gör, att de sparar tid genom att resa kollektivt samt kunskapen om utbudet. När restriktionerna är över måste vi använda den kunskapen för att få resenärerna att återvända till kollektivtrafiken, säger Mattias Andersson, projektledare för Kollektivtrafikbarometern hos Svensk Kollektivtrafik.

Mattias Andersson

Pandemin har påverkat nöjdheten, visar rapporten. Den är generellt mycket hög hos resenärerna - över tre av fyra kunder är som helhet nöjda med sin senaste resa - men har minskat till en något lägre nivå jämfört med de senaste åren. Resultatet varierar dock i olika delar av landet och i Värmland finns de nöjdaste resenärerna.

Rapporten pekar på en positiv trend vad gäller resenärspunktligheten, en trend som ökar för tredje året i följd. De allra flesta av resorna med kollektivtrafik har kommit fram i tid även under 2021 och andelen är fortsatt högre än tidigare år. Kalmar, Värmland och Östergötland är de regioner där resenärerna anger sig vara minst försenade på sina resor i kollektivtrafiken.

Kollektivtrafikbarometern är ett viktigt verktyg för Svensk Kollektivtrafik och dess medlemmar. Det ger kunskap i hur kollektivtrafiken upplevs både av resenärer och ickeresenärer. Utifrån resultatet kan man sedan se över hur kollektivtrafiken kan förbättras och hur det går att få fler att vilja åka kollektivtrafik.

- Det kan handla om att höja kunskapen hos sällanresenärer och bilister kring linjenätet och turtätheten. Om det inte finns kunskap om hur kollektivtrafiken fungerar och man inte får någon "push" i rätt riktning är det lätt att fortsätta sin vana att köra bil. Att skapa upplevelsen av användbarhet kräver att vi och våra medlemmar har kunskap om resenärernas resmönster och behov och utformar ett relevant linjenät som gör att det går att spara tid eller åtminstone inte förlora tid på att resa kollektivt, säger Mattias Andersson.

Vi Resenärer kommenterar

Rapporten från Svensk Kollektivtrafik avser den skattesubventionerade länstrafiken. Den finansieras och drivs av regionerna under ledning av ett antal kollektivtrafikmyndigheter. De i sin tur bemannas av politiker.

Rapporten bygger på undersökningar som görs månadsvis under hela år. Totalt samlades 87 778 enkätsvar in under 2021. Spridningen är stor mellan regionerna, från 12 099 svar i SL-området till 1 197 i Värmland.

De resultat som framkommit redovisas per region. Vi har plockat ut ett antal för oss resenärer intressanta resultat.

Marknadsandelen sjunker

Branschens målsättning om en fördubbling av marknadsandelen har påverkats av pandemin. År 2016 låg andelen på 19 %. Den klättrade sedan upp till 32 % år 2019. Därefter har den gått ned till 21 % och i fjol till 20 %.

Låga marknadsandelar i de flesta regioner

I Stockholm är marknadsandelen 40 % och i Västra Götaland, Skåne och Uppsala 21 %. Östergötland och Halland ligger på 13 %. Övriga 14 regioner har en marknadsandel på 10 % och lägre. I denna grupp hittar vi bl a Västmanland, Örebro, Värmland och Gävleborg. I botten ligger Dalarna på 6 % och Gotland på 4 %.

Färre resenärer nöjda med senaste resan

Under 2021 var 76 % nöjda med senaste resan, en nedgång med 3 enheter från året innan. Endast ett år tidigare har en så låg siffra noterats. Högsta siffran redovisas i Värmland och de lägsta i Skåne, Västra Götaland och Gotland.

Allt fler tar bilen

Andelen som tar bilen, antingen som förare eller som passagerare, har ökat från 59 % år 2019 till 67 %. Det är värt att notera att andelen cyklister ligger på 8 %.

Nöjd Kund Index sjunker

Nöjd Kund Index enligt länsbolagens kunder har gått ned från 63 år 2010 till 60 i fjol. De mest nöjda resenärerna finns i Värmland, Blekinge och Norrbotten. I botten ligger Dalarna, Halland och Gotland.

Resenärerna mest nöjda med trafiken i Värmland

Regionerna har olika förutsättningar för att driva kollektivtrafik. Det beror på vilken roll bilismen spelar. I de allra flesta regioner når man en marknadsandel kring 10 %. I storstäderna ligger den på det dubbla men undantag för Stockholm som uppnår det fyrdubbla.

Är det tunnelbanan som gör att Stockholm har en marknadsandel på 40 % medan den ligger på knappt hälften i Skåne, Västra Götaland och i Uppsala.

Förutsättningar för att nå ett högt Nöjd Kund Index kan inte skilja sig så mycket mellan regionerna men de ligger ändå i intervallet 57-79.

Värmland har högsta noteringen, 79. I botten ligger Uppsala med 62, Stockholm 61, Skåne 59 och Västra Götaland med 57.

Många parametrar pekar som synes nedåt, en utveckling som måste brytas.

SL levererar över förväntan

Moderaterna pressinfo (utdrag) 2022-02-01. När SL summerar 2021 kan konstateras att kollektivtrafiken överträffar förväntningarna. Rekordhöga 84 procent av resenärerna var nöjda med SL, kollektivtrafiken kördes i full omfattning trots färre resenärer och SL:s ekonomi står stark borträknat covid-effekter. Resultatet för Trafikförvaltningen uppgår till +681 mkr, borträknat covid-effekter, vilket uppgår till 277 miljoner kronor över resultatkravet.

- Ett starkt SL som levererar över förväntan. Det är resultatet av hårt arbete, mycket slit och imponerande insatser från medarbetare, operatörer och entreprenörer. Pandemins andra år har knappt märks av för resenärerna och det ska våra hjältar till medarbetare ha tack för, säger Kristoffer Tamsons (M), trafikregionråd och ordförande för SL.

-Ett år som detta ger oss möjlighet att nu fortsätta utvecklingen av kollektivtrafiken med mer kollektivtrafik, fler nya fordon och fler insatser för ökad trygghet i kollektivtrafiken. Endast genom att fortsätta utveckla kollektivtrafiken kan vi få tillbaka resenärerna igen, säger Kristoffer Tamsons.

Nu är 22 nya tunnelbanefordon av typen C30 levererade vilket gör det möjligt att köra 11 fullängdståg på (Röda linjen).

Roslagsbanans dubbelspårutbyggnaden mellan Stockholms östra och Vallentuna är färdigställd. Under hösten fick Roslagsbanan även en helt ny station. Den 12 december invigdes Arninge, en ny knutpunkt för kollektivtrafiken i nordöstra regionen. Arninge blir Roslagsbanans 39:e station.

Tvärbanans utbyggnadsdel till Bromma flygplats togs i drift i maj och trafikerar med 15-minuterstrafik med linje 31.

I april öppnade den nya bussterminalen i Handen. Terminalen är cirka 650 kvadratmeter stor, har plats för

Det nya tunnelbanetåget, C30.

Foto: SL

bortåt 300 resenärer via åtta avgångsgater, och möjliggör smidigare byten mellan färdssätten.

I juni invigdes den nya bussdepån i Tomtebodan, norra Europas största. Här ska ungefär 220 bussar förvaras, tvättas, parkeras och tankas – i generationer framåt.

Trafikförvaltningens administrativa kostnader minskade med -11,1% och målet om att minska 10% jmf utfall 2020 uppnåddes.

Inom ramen för trafikförvaltningens projekt för nya biljett- och betallosningar har de blå Accesskortet successivt börjat bytas ut mot nya gröna kort. I februari lanserades tjänsten res med betalkort och i september utökades tjänsten med rabatterade biljetter för pensionärer, studenter och ungdomar. En ny biljettyp, en så kallad 10/30-biljett, har lanserats för resenärerna via en extern part,

Biljettkontrollen har återgått till ordinarie arbetssätt och antalet kontroller ökar. Under 2021 uppgick antalet biljettkontroller till 2,7 miljoner och antalet tilläggsavgifter var omkring 44 000. Motsvarande siffror 2020 var 1,6 miljoner och omkring 32 000.

En följd av att tryckta tidtabeller är borta

Debattinlägg. På den tiden det fanns tryckta tidtabeller uppsatta på stationerna och SJ gav ut tidtabellshäften hade resenärerna en form av garanti att annonserade tåg gick. Nu är det lätt för SJ och de andra tågbolagen att ställa in ett tåg. De vet vilka som köpt biljetter till tåget och kan via sms bara meddela varje resenärer att tåget är inställt.

Vi har följt tågtrafiken sedan mitten av 70-talet och aldrig tidigare upplevt att så många tåg som nu ställs in. Inte heller att man ställer in på grund av interna systemproblem eller brist på tågleddare.

Förtroendekapitalet hos tågbranschen har minskat rejält.

Inställda avgångar från Stockholm Central
2022-02-07

							Antal
Falun	13.44	16.46					2
Gävle	09.31	12.31	18.29	20.31			4
Göteborg	11.33	15.26	19.25				3
Hallsberg	16.50						1
Jönköping	16.36						1
Karlstad	11.36						1
Linköping	09.36	13.35	15.32				3
Malmö	13.21						1
Oslo	15.29						1
Umeå	17.21						1
Uppsala	11.07	13.07	15.07	17.08	19.07	21.06	6
Västerås	16.22	16.59	21.25				3
							27

Så blir det enklare för resenärerna att få trafikinformation

Trafikverket hemsida 2022-01-28 "Tåg ställs in i Stockholm – stort sjukdomsbortfall

–Trafikverket har aldrig tidigare behövt ställa in så här många avgångar på grund av sjukdomsfall inom personalgruppen. Detta trots nästan två års pandemi, säger Trafikverkets presschef Bengt Olsson.

På grund av det stora sjukdomsbortfallet bland personalen på trafikledningen har Trafikverket fattat beslutet att ställa in omkring hälften av all tågtrafik genom Stockholm. Från och med lördag 29 januari klockan 14.00 till och med söndag 30 januari klockan 04.00.

Bengt Olsson

Beslutet omfattar både fjärrtåg, regionaltåg, pendeltåg och godståg. Anledningen bakom beslutet är att det inte går att bedriva tågtrafiken med full kapacitet och Trafikverket vill undvika att tåg blir stående.

Beslutet är fattat i en tät dialog med tågbolagen för att kunna prioritera avgångar.

Beslutet berör tåg i Stockholm, men kan även påverka avgångar från andra destinationer som passerar eller ska till Stockholm.

För att veta hur din avgång påverkas hänvisar vi till information från respektive tågbolag."

Vi Resenärer kommenterar

I dessa tider måste man räkna med att allt inte fungerar som vanligt. Men en svaghet i tågbranschens informationsvägar gjorde sig påmind. Bengt Olsson hänvisar till information från respektive tågbolag.

Känner resenärerna till vilket tågbolag de reser med? Alla torde känna till SJ och många vet att de åker med SL eller Västtrafik men för flertalet resenärer kan det vara svårt att veta var på nätet man ska söka.

Vi vill föreslå att Trafikverket på sin hemsida har en förteckning med länkar till trafikbolagens hemsidor.

Nästa problem är att trafikbolagens har olika uppbygg för trafikinformationen.

SJ har en länk Trafikinfo" på första sidan. Nästa länk är "Till trafikinfoSJ.se" och den leder till ett formulär där man fyller i resvägen. Då får man ett utdrag ur aktuell tidtabell för berörd avgångsstation.

Mälartåg har tydliga länkar på första sidan som leder till detaljerad trafikinformation. De kommenterar också olika trafikstörningar.

Tåg i Bergslagen har en länk på första sidan som går till SJs trafikinformation.

Skånetrafiken har tydlig information på första sidan med länkar till detaljerad information.

Norrtåg har också tydlig information på hemsidans första sida och länkar till detaljerad information.

SL har tydliga länkar som leder till störningsinformation per pendeltågslinje.

MTRX har gjort det svårt att hitta information om deras tåg. Man går in på Kundenservice och därefter till "Tidtabell och trafikinfo" och då hamnar man på Trafikverkets sida med trafikinformation.

Vi föreslår att Trafikverket tar fram enhetliga anvisningar för bolagens trafikinformation på nätet så att resenärerna snabbt och enkelt hitta nödvändig information.

Mälartåg

"Mina tåg" ersätter inte högtalarutropen

Synskadades Riksförbund Hemsida 2022-02-04. I fredags presenterades Trafikverkets nya app "Mina tåg". Appen är framtagen för att underlätta för de med synnedsättning och innehåller trafikinformation för innan och under resa med tågtrafik.

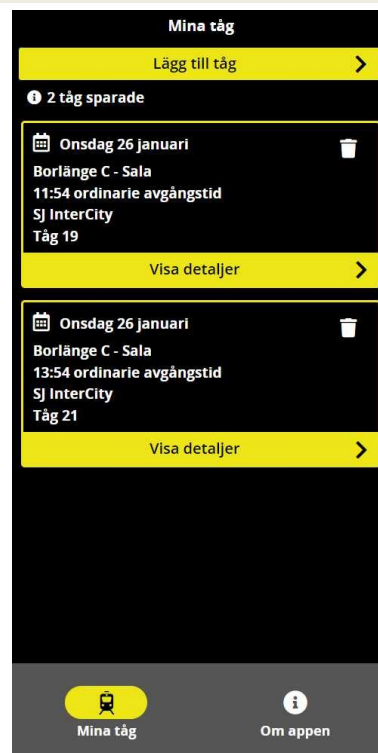
"Mina tåg" har flera bra funktioner: en tydligare design för texten, uppläsning och röstkommandon. Synskadades Riksförbund har också fått delta som referensgrupp under framtagandet av appen och anser att den kan komma och bli ett bra komplement till den information som redan finns för spårtrafiken.

- Vi tror att "Mina tåg" kan komma att spela en viktig roll som komplement men kan aldrig ersätta utropen säger Niklas Mattsson, ordförande för Synskadades Riksförbund. Trafikverket har dock sedan tidigare lyft att Mina tåg kommer att ersätta befintliga utrop på tågstationerna, något som Synskadades Riksförbund kritiserat. Vidare menar Synskadades riksförbund att appen saknar viktiga funktioner så som push notiser vid förändrade tider, något som är en nödvändig förbättring för appen framöver.

"Mina tåg" finns att ladda ner via Trafikverkets hemsida:

Vi Resenärer kommenterar

Man installerar appen på mobilen. Avgångs- och ankomststationen läggs in varefter aktuell tidtabell dyker upp. Det går att få informationen uppläst om mobilen är utrustad för det. Frågan är om appen kan ersätta utropen på stationerna? Det tror som synes inte Synskadades Riksförbund på.

Ökat stöd till inrikesflyget

Regeringskansliet press info 2022-02-01. Med anledning av coronapandemin föreslår regeringen i sin tredje extra ändringsbudget till riksdagen att 100 miljoner kronor ska gå till ett tillfälligt ökat driftstöd till kommuner för driften av regionala flygplatser. Regeringen föreslår också att stödet till flygtrafikledning på regionala flygplatser utökas med 26,5 miljoner kronor.

- I vårt avlång land har flyget en viktig roll i transportsystemet. Flyget är viktigt inte bara för tillgänglighet utan också för att samhällsviktiga transporter som ambulansflyg och brandflyg ska kunna genomföras effektivt. Den fortsatta pandemin har inneburit att flygplatser löper risk för nedläggning. För att trafikledning och samhällsviktigt flyg ska kunna upprätthållas trots minskad flygtrafik ökar därför regeringen stödet till dessa i en extra ändringsbudget, säger infrastrukturminister Tomas Eneroth.

Coronapandemin har inneburit att resandet på de icke-statliga regionala flygplatserna i Sverige återigen har minskat till mycket låga nivåer. Majoriteten av dessa flygplatser befinner sig därför i en svår ekonomisk situation och löper ökad risk att läggas ner. Detta skulle kunna medföra att tillgängligheten till olika regioner i landet försämras och att förutsättningarna att bedriva samhällsviktiga flygtransporter äventyras.

Thomas Eneroth

Regeringen föreslår därför i en tredje extra ändringsbudget att ett tillfälligt ökat driftstöd ska kunna ges till kommuner för driften av de regionala flygplatserna. Stödet föreslås uppgå till 100 miljoner kronor. Inräknat det årliga ordinarie driftstödet till de regionala flygplatserna, som också ligger på drygt 100 miljoner kronor, innebär det att staten i år i det närmaste fördubblar stödet, det vill säga ger över 200 miljoner kronor.

Stödet betalas ut till de kommuner som beslutar om driftstöden till sina flygplatser. Alla flygplatser som normalt sett får statligt driftstöd kommer att kunna få del även av det ökade stödet. Till följd av pandemin kommer även de icke-statliga flygplatser där det bedrevs inrikes reguljär linjefart under hela 2019 kunna få del av stödet.

Den minskade flygtrafiken med anledning av pandemin har också lett till att leverantörer av flygtrafiktjänster har drabbats ekonomiskt eftersom de finansieras av avgifter som flygbolag betalar för att flygledas genom svenskt luftrum.

För att säkerställa att flygtrafikledningen kan fortsätta att verka på regionala icke-statliga flygplatser föreslår regeringen att den stödåtgärd som beslutades våren 2021 utökas, detta då behovet av stöd visat sig större än beräknat. Stödåtgärden innebär en möjlighet till återbetalningspliktiga lån för att täcka de underskott som leverantörerna av lokal flygtrafikledning har under 2020 och 2021. Regeringen föreslår att 26,5 miljoner kronor avsätts för detta ändamål och att lånen ska återbetalas på fem år från 2023.

Inrikesflyget ser ljuset i tunneln

Swedavia pressinfo 2022-02-04. Under januari flög drygt 1,1 miljoner resenärer via Swedavias tio flygplatser, en nedgång med 61 procent jämfört med januari 2019. Flygets återhämtning mattades som förväntat av under januari jämfört med föregående månader till följd av pandemin och på grund av ett säsongsmässigt svagare resande under januari. Jämfört med fjolårets januari som också var kraftigt påverkad av pandemin ökade antalet resenärer med 224 procent. Lättnade restriktioner i Sverige från 9 februari och i flera andra länder i Europa borgar för ett ökat resande framöver, särskilt inför kommande sportlov och helger då det finns ett stort uppdämt behov av att resa. Samtidigt fortsätter flygbolagen att satsa på den svenska marknaden och på Stockholm Arlanda Airport.

- Under årets första månad var flygresandet kraftigt

Jonas
Abrahamsson

påverkat av reserestriktioner på grund av pandemin och Omikrons spridning. Men när restriktionerna nu hävs runt om i Europa, räknar vi nu med att återhämtningen tar förnyad fart och förväntar oss att kunna välkomna fler resenärer på våra flygplatser under sport- och påsklovet och inte minst till sommaren, säger Jonas Abrahamsson, Swedavias vd och koncernchef.

- Vi fortsätter nu att förbereda oss för att kunna ta emot betydligt fler resenärer på bästa sätt under våren och sommaren. Det är i detta sammanhang mycket glädjande att flera av våra flygbolag fortsätter att satsa vidare på en stärkt tillgänglighet med nya linjer och ny trafik vid våra flygplatser, säger Jonas Abrahamsson.

Första flyget till Sälen

Foto: BRA

Nyhetsbrevet Vi Resenärer utges av Idégruppen Vi Resenärer KB.

Swartviksslingan 45, 1403, 167 38 Bromma. E-post: press@vireser.se Hemsida www.vireser.se

Tel 0735-20 72 75 Org. nr 969618-3004 Ansvarig utgivare: Jan-Åke Bosell.